Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

29 515 Aanpak regeldruk en administratieve lasten

Nr. 387 **BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 juni 2016

Naar aanleiding van vragen over regeldruk van het lid Lodders (VVD) bij de begrotingsbehandeling Landbouw en Natuur 2016 d.d. 3 december 2015 (Handelingen II 2015/16, nr. 33, item 4), heb ik uw Kamer toegezegd een bespiegeling te sturen over de gerealiseerde verlaging van de regeldruk in de landbouw, de vermindering die nog in de pijplijn zit en een bespiegeling over de Europese regeldruk. In deze brief ga ik hierop in.

Algemeen

Met het rijksbrede programma «Goed geregeld: een verantwoorde vermindering van regeldruk 2012–2017» stimuleert het kabinet een gezond ondernemingsklimaat door het verminderen van regeldruk. De inzet daarin is gericht op de volgende onderdelen:
1. Minder regeldruk door het verbeteren van de wetgevingskwaliteit;
2. Structurele verlaging van de regeldruk voor bedrijven, burgers en professionals met € 2,5 miljard in de periode 2012–2017;
3. Merkbare regeldrukvermindering met de maatwerkaanpak;
4. Slimmer, beter en efficiënter toezicht;
5. Minder regeldruk door samenwerking met gemeenten en Europa;
6. Betere (digitale) dienstverlening.

Deze brief is gericht op de onderdelen 2 en 4 van de agrofood sectoren. Ik ga achtereenvolgens in op de ervaren regeldruk in de agrofood sector, de Europese ontwikkelingen rond regeldruk en tot slot schets ik de kwantitatieve resultaten van het rijksbrede programma «Goed geregeld» en het agrofood domein daarin.

Ervaren regeldruk

De motie «Regels wieden» van lid Lodders (Kamerstuk 34 000 XIII, nr. 60) verzocht vorig jaar de regering «het experiment» Regels wieden» te starten waar belangenorganisaties, maar bovenal de individuele ondernemers, in een platform hun suggesties voor verbeteringen van

kst-29515-387
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

overbodige regels of onpraktische procedures in de land- en tuinbouw en visserij kunnen melden».
Op 28 april 2015 heeft mijn voorganger uw Kamer bericht over de voortgang van het actieplan «Maatwerk aanpak Regeldruk Agrofood», waarbij na de gemeenschappelijke inventarisatie ook samen met het bedrijfsleven aan het oplossen van de ervaren regeldruk is gewerkt (Kamerstuk 29 515, nr. 360). De aanpak is gericht op het verminderen van de regeldruk die de ondernemers zelf hebben aangereikt als belemmerend in de uitvoering van beleid. Deze knelpunten zijn samen met de brancheorganisaties geanalyseerd en uitgewerkt tot een actieplan. Een jaar na het sturen van het actieplan bij bovengenoemde brief kan ik u melden dat 17 van de 29 geselecteerde knelpunten opgelost zijn. Voor 6 knelpunten wordt er binnen afzienbare tijd een oplossing verwacht en voor de overige 6 is helaas gebleken dat de (Europese) regelgeving geen (verdere) mogelijkheden biedt. Zie hiervoor ook de bijlage met de voortgang van de actiepunten[1].

Voor een deel van de knelpunten bleek meer uitleg over bepaalde regels soelaas te bieden, zoals wanneer een bewijs van vakbekwaamheid voor het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen nodig is en wanneer niet. Ook zijn de mogelijkheden om frequenter, maar in een lagere dosering, gewasbeschermingsmiddelen te mogen gebruiken, nader toegelicht. Een ander voorbeeld van een knelpunt is dat de sector aangaf de wettelijk toegestane periode op zandgrond voor de teelt van een natuurlijk bodemreinigingsgewas (Tagetes) voorafgaand aan de teelt van lelies, te kort te vinden. De wetgeving is aan deze wens van het bedrijfsleven aangepast. Een voorbeeld van een knelpunt dat niet kan worden opgelost betreft het moeten vermelden van het partijnummer van diergeneesmiddelen bij elk individueel dier in het patiëntendossier. Dit knelpunt kan niet worden opgeheven omdat dit een verplichting vanuit de Europese regelgeving is.
Het instrument «regelhulp» wordt, naar voorbeeld van andere sectoren, ook in het agrodomein ontwikkeld om daarmee de ervaren regeldruk te kunnen verminderen. De gedachte is dat door een webtool een ondernemer op een gebruikersvriendelijke manier met een paar muisklikken kan zien welke regels voor zijn specifieke situatie gelden en wat hij concreet moet doen om deze regels na te leven.

In gesprekken met ondernemers over regeldruk komt naar voren dat zij ook voordelen ervaren van regels en bepaalde regels niet zouden willen missen.
Zo dragen (Europese) regels voor kwaliteit en gezondheid van planten en dieren bij aan de sterke exportpositie van de agrofoodsectoren (tweede exporteur van de wereld). In dat verband vraagt het agrarisch bedrijfsleven aan de overheid om extra regels op nationaal niveau bovenop de voorgeschreven EU-regels. Dit komt vaak voort vanuit concurrentie- en/of dierziektepreventie-overwegingen.

Voorbeelden hiervan zijn de kortere aanmeldingstermijn I&R (identificatie en registratie) voor kalveren in Nederland dan Europees verplicht is (3 dagen in plaats van 5 dagen) en het verplichte vaccinatieprogramma bij pluimvee voor New Castle Disease (NCD) met een systeem van monitoring van de werkzaamheid van de vaccinaties. De sector wil ook de extra kwaliteitseisen behouden die gelden voor de export van zuivel en de preventieve inentingen tegen besmettelijke ziekten. Deze regeldrukveroorzakers zijn ingegeven door het willen behouden van exportbelangen die geschaad worden bij een lager kwaliteitsniveau van de melk en bij een besmettelijke dierziekteuitbraak zoals NCD.

[1] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Ook speelt dat extra regels een bedrijfseconomisch voordeel kunnen opleveren, zoals bij de equivalente maatregelen mest. Met de introductie van deze equivalente maatregelen wordt agrarische ondernemers de ruimte geboden om extra te kunnen bemesten in situaties waarin dat vanuit milieukundig oogpunt te rechtvaardigen is. De met deze wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet in te voeren voorziening heeft regeldrukeffecten, waarbij de opbrengsten door de equivalente maatregelen de kosten door extra regeldruk overtreffen.

Uit de maatwerkaanpak komt verder naar voren dat ondernemers geen wezenlijk verschil in regeldruk van het bedrijfsleven of van de overheid ervaren. Dit geldt bijvoorbeeld voor private afspraken omtrent bepaalde kwaliteitssystemen binnen sectoren en tussen schakels in de ketens, waarover ondernemers aangeven dit soms te ervaren als regeldruk.

Europese regeldruk

Ik zet me, ook in Europa, in voor betere regels en voor de vereenvoudiging van regels, bijvoorbeeld in de vorm van vereenvoudigingsvoorstellen aan de Europese Commissie voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Op 8 maart jl. heb ik uw Kamer een brief gestuurd (Kamerstuk 28 625, nr. 234) met een afschrift van het paper dat ik bij de Europese Commissie heb ingediend in het kader van de consultatie over de vergroening van het GLB. In het paper concentreren mijn voorstellen zich op het verlagen van de administratieve lasten voor zowel boeren als betaalorganen. Tijdens het Nederlandse voorzitterschap van de EU zet ik ook in op het verminderen van de administratieve lasten op het fytosanitaire terrein door elektronisch certificeren en de interoperabiliteit tussen elektronische datasystemen (EU-systeem en nationale systemen) te bewerkstelligen.

In de Najaarsrapportage regeldruk 2015 is ook de steun van het kabinet beschreven voor de ambitieuze betere regelgevingsagenda van de Europese Commissie en de stappen die daarin gezet worden.

Structurele reductie doelstelling van € 2.5 miljard

Op 18 december jl. is uw Kamer de Najaarsrapportage regeldruk 2015 (Kamerstuk 29 515, nr. 372) van het kabinet toegestuurd.

In de rapportage komt de voortgang van alle actielijnen aan de orde die gezamenlijk de vermindering van de regeldruk bepalen. Hieronder ga ik nader in op de structurele verlaging van de regeldruk in het agrodomein waar uw Kamer om heeft gevraagd.

Uit de Najaarsrapportage regeldruk blijkt dat er rijksbreed voor een bedrag van € 2,3 miljard aan maatregelen in kaart is gebracht om de regeldruk te verlagen. € 1,4 miljard is gerealiseerd. Binnen EZ was voor € 75,53 miljoen aan maatregelen in kaart gebracht. De stand van zaken van de maatregelen specifiek in het agrodomein is dat er voor in totaal € 4,9 miljoen aan reducties is gerealiseerd.

Teneinde de kabinetsdoelstelling van € 2,5 miljard te realiseren is eind vorig jaar door het kabinet besloten om tot een additionele rijksbrede inventarisatie van reducties te komen. Ook binnen het Ministerie van Economische Zaken is daarom een verdere inventarisatie gemaakt van mogelijke nieuwe regeldrukverlagende maatregelen. In de uitvoering zijn er mogelijkheden door efficiëntere ICT-ondersteuning, bijvoorbeeld het verder ontwikkelen (digitaliseren), vereenvoudigen en verduidelijken van

formulieren. Over deze ontwikkelingen wordt uw Kamer op de hoogte gehouden in de komende voortgangsrapportages regeldruk.

Toezicht

Daarnaast worden de mogelijkheden verkend om gegevens van private kwaliteitssystemen (waarbij de uitvoering door ondernemers ook vaak wordt ervaren als «regeldruk«), te benutten bij overheidstoezicht. De NVWA betrekt private certificering bij haar risicogerichte toezicht. Certificatie kan een rol spelen bij het effectieve en efficiënte inrichten van het (risicogebaseerde) overheidstoezicht. Hierdoor kan ook de gevoelde regeldruk verminderen.
In navolging van het signaal over certificatie van drie rijksinspecties (Kamerstuk 29 304, nr. 5) wordt ook een gezamenlijke verkenning van toezicht en beleid opgestart om te bezien of en hoe meer gebruikgemaakt kan worden van bestaande certificeringsstelsels en andere vormen van zelfregulering voor de uitvoering van het toezicht.

Tot slot

In deze brief schets ik een beeld van de huidige stand van de regeldruk in het agrodomein binnen het kader van het rijksbrede programma regeldruk. Het onderdeel «Maatwerkaanpak Agrofood», gebaseerd op de regeldruk die ondernemers zelf als belemmerend ervaren, heeft het inzicht vergroot over de veelzijdige aspecten van regeldruk die ondernemers ervaren. Zoals eerder aangekondigd ben ik door de nuttige ervaringen met deze maatwerkaanpak voornemens dit jaar samen met het bedrijfsleven een nieuwe inventarisatieronde te starten, indien de agrofoodsector hier behoefte aan heeft.

Verminderen van regeldruk heeft mijn blijvende aandacht omdat het onvermijdelijk is dat er ook nieuwe regels in werking gaan treden, zoals binnenkort de fosfaatrechten voor melkveebedrijven. Ik houd u over deze ontwikkelingen op de hoogte in de halfjaarlijkse rapportages aan uw Kamer over regeldruk.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
M.H.P. van Dam